

EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ ÖNKORMÁNYZATOKKAL AZ INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁK KÉSZÍTÉSE SORÁN

Dr. Szaló Péter
Belügyminisztérium
szakmai főtanácsadó

XXI. Országos Urbanisztikai konferencia
CITY-GLOBE 2015
Április 24-25.

Az önkormányzati tervezés pillérei

- ▣ Az önkormányzati feladatok átalakulása
- ▣ A közösségi források 60 %-a gazdaságfejlesztési célokat szolgáljon
- ▣ A Kormányhatározat a tervezési irányelvekről
- ▣ Járasszékhelyek és fővárosi kerületek Integrált Településfejlesztési Stratégiái

A települési önkormányzat feladatai

- ▣ 1. a településfejlesztés, a településrendezés,
- ▣ 2. településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
- ▣ 3. a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;
- ▣ 4. egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások;
- ▣ 5. környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás);

A települési önkormányzat feladatai 2.

- ▣ 6. óvodai ellátás;
- ▣ 7. kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadóművészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
- ▣ 8. szociális, gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;
- ▣ 9. lakás- és helyiséggazdálkodás;
- ▣ 10. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;

A hazai tervezés keretei

1181/2013. (IV.5.) KORMÁNY határozat a várostérségi integrált programok tervezési térségeinek lehatárolásával kapcsolatos irányelvekről

- ❑ kiemelt jelentőséget tulajdonít az integrált városfejlesztés kérdésének
- ❑ a területfejlesztési és településfejlesztési tervek összhangjának biztosítása és az ehhez szükséges térségi és helyi egyeztető és partnerségi mechanizmusok kialakítása,
- ❑ a térség kapcsolatrendszerének fejlesztése és együttműködésének erősítése érdekében az integrált várostérségi fejlesztések előtérbe helyezése,
- ❑ a fejlesztések hatékonysága érdekében a közös várostérségi tervezést, az együttműködést és a közös fejlesztéseket megfelelő támogatással szükséges ösztönözni,
- ❑ széleskörű partnerség biztosítása

a megyei jogú városok esetében integrált városfejlesztési programok kidolgozása, kiterjesztve azokat vonzáskörzetükre, amit a városok a környező településekkel közösen, a megyei önkormányzat bevonásával, az elérhető legfrissebb adatok, helyi felmérések és tapasztalatok alapján határozhatnak le. A lehatárolás során ajánlott szempontok kiemelten:

- ba) a térség kapcsolatrendszer, kiemelten a munkaerőpiac szempontjából
- bb) a településekkel közös érdekeltségű fejlesztések
- bc) egyéb földrajzi és kulturális tényezők

a megyei szintű tervezési folyamat során

- ca) a megyei jogú városokkal való egyeztetésen túl a kis- és középvárosok fejlesztési igényeinek tekintetbe vétele,
- cb) a járási székhelyek megerősítése és a város-vidék kapcsolatrendszerének fejlesztése, a térség egészének javát szolgáló fejlesztések tervezése,
- cc) kiegyensúlyozott településhálózati struktúra létrehozása érdekében a települések közötti együtttervezés,
- cd) a városok és települések közötti térségi együttműködések ösztönzése,
- ce) a fejlesztések – igény és szükség szerint – átnyúlhatnak a közigazgatási (járási és megyei) határokon.

**Járasszékhelyek és fővárosi kerületek
Integrált Településfejlesztési Stratégiái
elkészítésének támogatása**

Az ITS projekt célja

- ▣ 2007-2013 időszak IVS tapasztalatainak összegzése
- ▣ ITS felülvizsgálata (elkészítése) (jelenlegi időszak tapasztalatai, az előző IVS óta eltelt 5-7 év gazdasági- társadalmi változásai, a kohéziós politika új szabályai, megváltozott hazai jogszabályi környezet indokolják)
- ▣ Egységes szemlélettel, egyenszilárdságú ITS-ek készíttetése
- ▣ Az ITS kidolgozása egyben jó alapot nyújt a 2014-2020 közötti időszakban megvalósuló fejlesztések alátámasztásához

Az ITS jellege

- ▣ Regionális Operatív Programok technikai segítségnyújtási kerete finanszírozza
- ▣ A városok kész tervet kapnak, amely
 - Egységes szemléletű, a minisztérium által minőségbiztosított;
 - Várossal folyamatosan egyeztetett;
 - Integrálja a települést érintő fő ágazati vagy tematikus stratégiák, koncepciók megállapításait és céljait;
 - Illeszkedik az EU 2014 utáni kohéziós politikájának céljaihoz és beavatkozási logikájához;
 - Vonzáskörzettel egyeztetett;
 - illeszkedik a megyei (fővárosi) fejlesztési elképzelésekhez;
 - Megalapozó vizsgálata felhasználható a településrendezési eszközök készítésekor;

A projekt keretében közreműködő járasszékhelyek és fővárosi kerületek és a készülő tervek

A projektben részt vesz:

- ▣ 152 járasszékhelyű városból 142, és
- ▣ 23 fővárosi kerületből 13.

A projekt keretében készül:

- ▣ 155 integrált településfejlesztési stratégia (ITS) és
- ▣ 33 településfejlesztési koncepció (TK).

7 régió vesz részt a projektben

Régió	Rész	Nyertes ajánlattevő
Dél-Alföld	1. rész	ITS DA Konzorcium
		TRENECON COWI Tanácsadó és Tervező Kft.
		MAPI Magyar Fejlesztési Iroda Zrt.
Észak-Alföld	2. rész	ITS Konzorcium
		TRENECON COWI Tanácsadó és Tervező Kft.
		Megakom Stratégiai Tanácsadó Iroda Kft.
Észak-Magyarország	3. rész	ITS-2014 Konzorcium
		ÉARFÜ Észak-Alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökség Közhasznú Nonprofit Kft.
		OPUS TEAM Üzleti Tanácsadó Kft.
		"ART VITAL" Tervező, Építő és Kereskedelmi Kft.
Dél-Dunántúl	4. rész	Terra Stúdió
Nyugat-Dunántúl	5. rész	Pro Via '91 Kft.
Közép-Dunántúl	6. rész	KD-ITS Konzorcium
		Ex Ante Tanácsadó iroda Kft.
		Közép-Pannon Regionális Fejlesztési Zrt.
		Lechner Lajos Tudásközpont Területi, Építésügyi, Örökségvédelmi és Informatikai Nonprofit Kft.
		MAPI Magyar fejlesztési Iroda Kft.
		PESTTERV Pest megyei Terület-, Település-, Környezet tervező és Tanácsadó Kft.
		TRENECON COWI Tanácsadó és Tervező Kft.
		VÁROS-TEAMPANNON Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
Közép-Magyarország	7. rész	Pest-Budapest Konzorcium
		HitesyBartuczHollai Euroconsulting Kft.
		Budapest Főváros Városépítő Tervező Kft.
		Hétfa Elemző Központ Kft.
		PESTTERV Pest megyei Terület-, Település-, Környezet Tervező és Tanácsadó Kft.
		Pro Regio Közép-Magyarországi Regionális Fejlesztési és Szolgáltató Nonprofit Kft.
		Városkutatás Kft.

Együttműködés szükségessége

A regionális szakértői csoportok (RSZCS) együttműködése a városokkal/ fővárosi kerületekkel

Az együttműködési megállapodás alapján

Cél: Az önkormányzatok fejlesztési elképzeléseit figyelembevevő ITS-ek és TK-k készítése a partnerségi tervezés módszertanával.

RSZCS együttműködése a városi /kerületi koordinátorokkal

A BM és a városi/kerületi koordinátorok szerződése alapján

Cél: Az RSZCS szakértőinek háttértámogatás (információk, dokumentumok, adatok) biztosítása, valamint az ITS-ek előzetes értékelése.

RSZCS együttműködése a fővárosi és megyei önkormányzatokkal

Cél: a fővárosi és megyei fejlesztési koncepcióval, valamint a fővárosi és megyei fejlesztési programmal való összhang biztosítása.

Együttműködés szükségessége

RSZCS együttműködése a központi szakértő csoporttal (KSZCS)

A BM-mel kötött KSZCS szerződés alapján

Cél: A 314/2012. (XI.8.) Korm. rendeletben, a Városfejlesztési Kézikönyvben, valamint az *ITS útmutatóban* meghatározott követelmények érvényesítése.

A regionális értekezleteken folyamatos szakmai konzultáció biztosítása.

RSZCS együttműködése a BM szakértőivel

Cél: A szakmai megfeleléség biztosítása a jelentések, a TK-k, az ITS-ek és a regionális összefoglaló dokumentumok véleményezése során. Részvétel a regionális értekezleteken, szakmai konzultáció.

Adatszolgáltatás biztosítása (KSH)

Az ITS-ek elkészítéséhez szükséges egyedi adatlehatárolás, adatlekérés

- ▣ **130 járási székhelyre / fővárosi kerületre ITS elkészítéséhez szükséges adatok előállítása** (indokolt esetben adatok módosítása, kiegészítő adatszolgáltatás)
- ▣ **A 2001. évi népszámlálási szegregációs mutatók felülvizsgálata**, a mutatók összetételének és határértékeinek megállapítása érdekében (**módszertan**)
- ▣ **157 járási székhelyre / fővárosi kerületre szegregációs területek lehatárolása** (járási székhelyek esetén 35 és 40%, fővárosi kerületek esetén 20 és 25% határértékekkel)

Adatszolgáltatás biztosítása (LLTK)

ITS-ek kidolgozásának adatszolgáltatási és informatikai támogatása az LLTK által

- ▣ A 2014-2020 ITS-ek elkészítését támogató informatikai modul kialakítása (adatok beszerzése, feldolgozása, idősoros mutatók előállítása, publikálás, felhasználói kézikönyv készítése)
- ▣ A 2007-2013-as időszak IVS értékelését támogató informatikai modul kialakítása (2007-2013-as IVS-ek tartalmi elemeit rögzítő adatbázis megtervezése)
- ▣ A 2007-2013-as IVS-ek tartalmi elemeit rögzítő adatbázis feltöltése, valamint a 2014-2020-as ITS-ek feltöltő felületének elkészítése

180 nap alatt elvégzendő feladatok

I. ütem: Indító jelentés elkészítése, megküldése BM-nak

Önkormányzati kapcsolatfelvétel

Munkaterv pontosítása, aktualizálás

Partnerségi terv készítése

II. ütem: Megalapozó vizsgálat elkészítése a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet szerint

Helyzetértékelés, szintézis

SWOT elemzés, SWOT műhelytalálkozók

III. ütem: Fejlesztési célok / településfejlesztési koncepció meghatározása, illetve elkészítése, véglegesítése

Jövőkép

Célok meghatározása, workshopok

Projektek meghatározása

Fejlesztési célok, koncepció véglegesítése

IV. ütem: ITS-es elkészítése és véglegesítése

Középtávú (stratégiai, tematikus, területi) célok

Beavatkozások

Anti-szegregációs program

Menedzsment és monitoring

ITS és településfejlesztési koncepció (TK) államigazgatási és partnerségi egyeztetése

Az észrevételek alapján ITS és TK tervezetek átdolgozása

Szakmai megfeleléségi vizsgálatra az ITS tervezet megküldése a BM-nek

Ajánlások

A város ill. a kerület

- ▣ Játsszon döntő szerepet a stratégia kialakításában
- ▣ Legyen aktív, álljon a folyamat élére!
- ▣ Vonja be a helyi érdekcsoportokat
- ▣ Működjön együtt a megyei/ fővárosi önkormányzattal
- A kohéziós politika csak keret, nem cél,
- A cél a versenyképesség javítása
- A településfejlesztés a problémák megoldását kell, hogy szolgálja
- A módszertan nem önmagáért van, hanem segítő eszköz

Köszönöm figyelmüket!